

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокациєю у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_mariupol_sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

№ _____

На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Дніпро

«17» червня 2025 року

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління (з дислокациєю у м. Маріуполь) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях майор юстиції Мусієнко Д.Є., розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22023050000002087, внесеному до ЄРДР 18.05.2023, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення підозри у скоєнні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,-

ПОВІДОМИВ:

Пономаренко Маргариту Варужанівну,
11.05.1990 року народження, громадянку України,
уродженку м. Донецьк, зареєстроване місце
проживання: м. Донецьк, вул. Оленчука, буд 27,
раніше не судиму, паспорт громадянина України
серії ВК№540550, Будьонівським РВ ДМУ
ГУМВД України в Донецькій області, 10.10.2008,-

про те, що вона підозрюється в державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, що полягало в переході на бік ворога, у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих функцій в окупаційній адміністрації держави-агресора, створеної на тимчасово окупованій території та в організації незаконних виборів на тимчасово окупованій території, за попередньою змовою групою осіб, тобто у скоєнні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч.5 ст. 111-1, ч. 2 ст. 28, ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільності влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її

згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Рішенням Конституційного Суду України № 3-зп від 11.07.1997 зазначено, що засади конституційного ладу в Україні закріплени у розділах I, III та XIII Основного Закону України – Конституції України.

Зокрема, положеннями статей 1 та 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ст. 5 Конституції України, носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узуртоване державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до Рішень Конституційного Суду № 6-рп/2005 від 05.10.2005, № 6-рп/2008 від 16.04.2008 зазначені норми визначають, що влада народу є первинною, єдиною і не відчуженою та здійснюється народом шляхом вільного волевиявлення через вибори, референдум, інші форми безпосередньої демократії у порядку визначеному Конституцією та законами України, через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, сформовані відповідно до Конституції та законів України. Тільки народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, який закріплюється Конституцією України, а також змінювати конституційний лад внесенням змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII.

Стаття 6 Конституції України передбачає, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 69, 72 та 73 Конституції України передбачено, що народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цією Конституцією. Виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтуюється на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованіх вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових

відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку Донецької області видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «ДНР» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схилення громадян України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «ДНР».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено так названий «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ДНР» на території Донецької області.

Надалі представниками самопроголошеної «ДНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, з числа своїх громадян та місцевого населення області сформовано політично-управлінські (т. зв. «органи державної влади ДНР») та силові органи.

Так, на учасників органів силового блоку покладено обов'язки підтримки збройної агресії Російської Федерації та вчинення дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, зокрема шляхом:

- систематичної організації та здійсненні актів застосування збройної сили проти держави України у особі Збройних Сил України, інших військових формувань, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, зокрема шляхом ведення збройного опору, незаконної протидії та перешкоджання виконанню їх службових обов'язків, обстрілів населених пунктів тощо;

- створення не передбачених законом озброєних підрозділів та участь у їх діяльності;

- вербування нових учасників до складу силового блоку «ДНР» та, організація їх у групи, навчання, озброєння та керівництво їхніми діями;

- захоплення населених пунктів, будівель, військових частин та інших об'єктів на території Донецької області з метою їх виводу з-під контролю органів державної влади України та їх включення до самопроголошеного псевдодержавного утворення «ДНР»;

- захоплення чи заволодіння у інший спосіб зброєю, боєприпасами, вибуховими речовинами, військовою технікою, транспортними засобами з метою оснащення незаконних збройних формувань, які вчиняють дії, направлені на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України;

- координації та узгодження своїх дій з діями регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань російської федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, з метою спільногого та ефективного протистояння Збройним Силам України, іншим військовим формуванням;

- блокування виконання правоохоронними органами та підрозділами Збройних Сил України передбачених Конституцією та законодавством України функцій на тимчасово окупованій території України;

- силового подолання опору цивільного населення окупаційної адміністрації шляхом фізичної розправи та незаконного позбавлення волі;

- силової підтримки учасників органів політичного та управлінського блоку незаконних утворень «ДНР», захопленні, укріпленні та охороні зайнятих ними будівель та споруд.

Водночас, на учасників органів політичного блоку покладено обов'язки підтримки збройної агресії російської федерації та вчинення дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом:

- створення та участі в діяльності окупаційної адміністрації російської федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповіальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні російській федерації самопроголошенні органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях Донецької області;

- видачі нормативно-правових актів від імені окупаційної адміністрації російської федерації та самопроголошених органів влади «ДНР»;

- проведення агітаційної роботи серед населення щодо діяльності псевдодержавного утворення «ДНР» з метою схиляння їх до участі у вказаній організації, приховування факту збройної агресії російської федерації проти України, отримання підтримки власної діяльності серед мешканців східних регіонів України;

- організація збору, отримання матеріальної і фінансової допомоги від інших учасників організації та осіб, лояльно налаштованих до їх діяльності, а також її розподілу;

- налагодження взаємодії з незаконним псевдодержавним утворенням «ДНР» та її лідерами з метою координації дій, спрямованих на насильницьку зміну конституційного ладу України;

- налагодження взаємодії з прихильниками злочинної діяльності, що перебувають за кордоном з метою координації дій, отримання матеріальної і гуманітарної допомоги та озброєння, а також залучення іноземних громадян для протидії правоохоронним органам та Збройним Силам України;

- координація та узгодження своїх дій з радниками та інструкторами Російської Федерації, з метою спільнота та ефективного протистояння Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, та вчинення умисних дій, спрямованих на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України;

- налагодження взаємодії з місцевими та закордонними засобами масової інформації з метою їх використання для агітації, висвітлення діяльності «ДНР», дискредитації діяльності органів державної влади України та осіб, задіяних у ході проведення антитерористичної операції і заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, стримування і відсічі російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях, та формування думки серед населення про законність власних дій;

- надання матеріальної та організаційної допомоги учасникам силового блоку «ДНР» для забезпечення їх протиправної діяльності;

- забезпечення учасників «ДНР» транспортом, символікою, агітаційними матеріалами тощо.

При цьому, кожний учасник органів політичного та силового блоків «ДНР» (у т. ч. які долучалися в подальшому до їх складу) усвідомлював, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії Російської Федерації та зміна меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилася під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупайних адміністрацій Російської Федерації на території Донецької області, які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями.

Одночасно, з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на тимчасово окупованій частині Донецької області з числа представників політичного блоку «ДНР» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій, та, згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупайної адміністрації Російської Федерації.

21 лютого 2022 року керівники російських окупайних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента Російської Федерації з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік.

В цей же день, президент Російської Федерації скликав позачергове засідання ради безпеки російської федерації, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Служbowі особи з числа вищого керівництва РФ, які входять до складу ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення державної думи РФ та заявили про необхідність визнання президентом РФ незалежності «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки», а одним із основних аргументів для прийняття такого рішення членами Ради безпеки РФ було проживання на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей громадян російської федерації, у кількості понад 800 тисяч осіб, а також понад 1,2 мільйонів осіб, котрі подали документи на громадянство РФ.

Цього ж дня президент Російської Федерації підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

У подальшому, президент Російської Федерації (далі – РФ), а також інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларації Генеральної

Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), віддали наказ на вторгнення підрозділів збройних сил РФ (далі по тексту – ЗС РФ) на територію України.

24.02.2022 на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці ЗС РФ шляхом збройної агресії, із застосуванням зброї незаконно вторглись на територію Україну через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, житлові масиви та інші цивільні об'єкти та здійснили окупацію частини території України, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, який неодноразово продовжувався та діє до теперішнього часу.

Так, Пономаренко Маргарита Варужанівна, будучи громадянкою України перебуваючи на тимчасово окупованій території Донецької області в невстановлений під час досудового розслідування місці та час, не раніше весни 2014 року звернулась до органів так званого «Місцевого відділу реєстрації актів цивільного стану днр» з метою зміни прізвища з Пономаренко на Тарбаєву Маргариту Варужанівну.

В подальшому на весні 2014 року перебуваючи в м. Донецьк (точна дата, час та місце під час досудового розслідування не встановлено) громадянка України Пономаренко Маргарита Варужанівна, діючи умисно, з корисливих мотивів, з метою заподіяння шкоди суворенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України добровільно вступила до незаконного збройного формування, створеного на тимчасово окупованій території – так званого «Народного ополчення Донбасса», отримала позивний «Листок» та так зване військове звання «сержант».

В подальшому в 2015 році перебуваючи в м. Донецьк (точна дата, час та місце під час досудового розслідування не встановлено) громадянка України Пономаренко Маргарита Варужанівна, після проведення переформотування організації так зване «Народное ополчение Донбасса» в так званий «1 -й армійський корпус», остання продовжуючи свою злочинну діяльність, добровільно вступила до так званого «2-го мотострілкового батальону 11 окремого мотострілкового полку 1 армійського корпусу днр», де проходила військову службу до вересня 2017 року (точна дата під час досудового розслідування не встановлена), після чого була переведена до так званого «2-го танкового взводу 3-ї танкової роти танкового батальону 1-го армійського корпусу днр», де призначена на посаду механіка - водія 5 танку та продовжила проходження військової служби у складі вище наведеного підрозділу.

Крім того, Пономаренко Маргарита Варужанівна восени 2017 року (точна дата та час під час досудового розслідування не встановлено) перебуваючи на одному з військових полігонів розташованих на тимчасово-окупованій території Донецької області (точне місце під час досудового розслідування не встановлено), проходила так зване навчання з відпрацювання навичок з ведення бою, тактики, вогневої підготовки та медичної підготовки, після проходження якого була призначена

командиром 5 танку так званого «2-го танкового взводу 3-ї танкової роти танкового батальону 11 окремого мотострілкового полку 1 армійського корпусу днр, де на вказаній посаді знаходилась до 2018 року (точна дата під час досудового розслідування не встановлена), після чого добровільно залишила проходження військової служби.

Під час проходження служби в період з 2014 до 2018 року була забезпечена військовою формою російського зразка, військовим спорядження, вогнепальною зброєю - автомат «Калашникова» АКСУ- 74, а також виконувала вказівки керівництва та здійснювала чергування з охорони місць дислокації підрозділу.

Таким чином, Пономаренко Маргарита Варужанівна обґрунтовано підозрюється в державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, що полягало в переході на бік ворога в період збройного конфлікту, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

В подальшому, 19.09.2022 головою так званої «громадської палати ДНР» (стосовно якого досудове розслідування триває в рамках іншого кримінального провадження) з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, направлено звернення до так званого «голови ДНР» (стосовно якого досудове розслідування проводиться в іншому кримінальному провадженні) з ініціативою проведення на тимчасово окупованій території Донецької області так званого «референдуму» з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці РФ.

На підставі вказаного звернення, 20.09.2022 так званою «народною радою ДНР» прийнято так званий «Закон «О референдуме Донецкой народной республики по вопросу о вхождении в составе Российской Федерации на правах субъекта РФ», який підписаний так званим «головою ДНР».

Далі, згідно прийнятих так званою «Центральною виборчою комісією ДНР», нормативних актів, організовано процес проведення зазначеного «референдуму», на усій тимчасово окупованій території Донецької області та на так званих «закордонних дільницях» та території РФ, який фактично розпочався о 08 годині 00 хвилин 23.09.2022 та закінчився 27.09.2022 о 18 годині 00 хвилин.

Після проведення даного референдуму, 27.09.2022 голова «ЦВК ДНР» оголосив, що за приєднання території Донецької області до РФ проголосувало 99,23 %.

Як наслідок 30.09.2022 президент РФ ініціював зустріч із так званими «головами республік», а фактично тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, у тому числі із так званим «головою ДНР», у місті Москва РФ (більш точні місце та час органом досудового розслідування не встановлено), в ході якої публічно визнав результати так званих референдумів, у тому числі на тимчасово окупованій території Донецької області.

Під час вказаної зустрічі 30.09.2022, перебуваючи у м. Москва РФ (більш точні час та місце органом досудового розслідування не встановлено), так званий «голова ДНР» та президент РФ підписали так званий «договор между Российской Федерацией и Донецкой народной республикой о принятии в Российскую Федерацию Донецкой народной республики и образовании в составе Российской Федерации новых субъектов». Таким чином на підставі Федерального закону №372-ФЗ, вказаний вище

договір, 04.10.2022, було ратифіковано та підписано президентом РФ, чим введений в дію на тимчасово окупованій території Донецької області.

В подальшому, 04.10.2022, президентом РФ підписано Федеральний Конституційний закон №5-ФКЗ, яким визначено порядок формування органів державної влади так званої «Донецької народної республіки», а саме вибори в законодавчий (представницький) орган так званої «Донецької народної республіки», які проводяться в другу неділю вересня 2023 року.

До обрання у відповідності з законодавством Російської Федерації законодавчого (представницького) органу так званої «Донецької народної республіки» його повноваження здійснює так званий «Народний Совет Донецької народної республіки – Парламент Донецької народної республіки», яке продовжує виконувати повноваження до формування так званого «Правительства Донецької народної республіки» тимчасово виконуючим обов'язки так званого «Главы Донецької Народної республіки» у відповідності з законодавством РФ.

Крім того, так званий «Народний совет Донецької народної республіки – «Парламент Донецької народної республіки» приймає «Конституцію Донецької народної республіки», яка не може суперечити Конституції РФ.

Таким чином, «постановленнем Народного совета» 30.12.2022 прийнята «Конституція Донецької народної республіки».

Так, з метою проведення так званих «виборів» на тимчасово окупованій території Донецької області, так званим законодавчим (представницьким) органом 18.01.2023 прийнято закон № 430-ІІС «Про систему виборчих комісій, комісій референдуму» в Донецькій народній республіці», що регламентує порядок формування, організацію діяльності та повноваження виборчкомів на підставі указу підписаного «Врио Глави» так званої «ДНР» Пушиліним Д.В., який призначений президентом РФ, як «временно исполняющий обязанности Главы Донецкой Народной Республики на основе предложений указанных в статье 3 настоящего Закона»

Відповідно до вказаного закону та інших раніше зазначених законодавчо правових актів, на території так званої «Донецької Народної республіки» почалися формуватися, виборча комісія, територіальні, дільничні комісії.

Згідно до ст. 9 закону № 430-ІІС «Про систему виборчих комісій, комісій референдуму» в Донецькій народній республіці», встановлено, що виборча комісія республіки, є державним органом так званої «Донецької народної республіки», організуючим підготовку та проведення виборів, референдумів на території «Донецької народної республіки» у відповідності з компетенцією, встановленою законом.

Відповідно до ст. 3 зазначеного закону територіальні, дільничні комісії формуються на основі пропозицій політичних партій, висунувших списки кандидатів, допущених до розподілу депутатських мандатів в Державній думі Федерального збору Російської федерації, Народною радою Донецької народної республіки, на основі пропозицій інших політичних партій та громадських об'єднань, а також на основі пропозицій виборчих об'єднань, висунувших списки кандидатів, допущених до розподілу депутатських мандатів в представницькому органі муніципального утворення.

Відповідно ст. 14 вказаного закону – територіальні комісії є державними органами Донецької Народної Республіки. Перелік територіальних комісій Донецької Народної Республіки та їх кількісного складу затверджується Виборчою комісією Республіки. Територіальні комісії діють постійно. Територіальні комісії може бути надано статусу юридичної особи. Перелік територіальних комісій Донецької

Народної Республіки, яким надається статус юридичної особи, встановлюється законом Донецької Народної Республіки. Голова або секретар територіальної комісії, яка є юридичною особою, працює у цій комісії на постійній (штатній) основі. Інші члени територіальної комісії, що є юридичною особою, можуть працювати у комісії на постійній (штатній) основі. Срок повноважень територіальних комісій складає 5 років. Якщо строк повноважень територіальної комісії спливає у період виборчої кампанії, після призначення референдуму та до закінчення кампанії референдуму, в яких бере участь дана комісія, термін її повноважень продовжується до закінчення цієї виборчої кампанії, кампанії референдуму. Територіальні комісії відповідно до федерального законодавства, законів Донецької Народної Республіки, рішень Виборчої комісії республіки забезпечують на відповідній території реалізацію заходів, пов'язаних з підготовкою та проведенням виборів до федеральних органів державної влади, органів державної влади Донецької Народної Республіки, виборів до органів місцевого самоврядування.

Так, громадянка України, Пономаренко Маргарита Варужанівна, 11.05.1990 року народження, усвідомлюючи вищенаведені обставини, у невстановлений під час досудового розслідування час, але не раніше 27.04.2023 призначена на посаду голови територіальної виборчої комісії №13, з правом виришального голосу, та з того часу реалізуючи свій протиправний умисел та попередню злочинну домовленість з іншими членами територіальної виборчої комісії, розуміючи протиправність своїх дій, перебуваючи за місцем розташування так званої «Територіальної виборчої комісії №13» за адресою: Донецька область, м. Донецьк, Калінінський район, бульвар Шевченко, буд 75 почала виконувати повноваження, відповідно до статті ч. 3 ст. 4 закону № 430-ІІС «Про систему виборчих комісій, комісій референдуму» в Донецькій народній республіці», згідно до яких голова комісії:

- 1) здійснює керівництво роботою комісії;
- 2) скликує засідання комісії та головує на них;
- 3) підписує рішення комісії, протоколи засідань комісії, договори, інші документи комісії відповідно до федерального законодавства, цього Закону, інших законів Донецької Народної Республіки, регламентом комісії;
- 4) дає доручення заступнику голови, секретарю та членам комісії;
- 5) розпоряджається грошима, виділеними комісії на підготовку та проведення виборів, референдуму та забезпечення інших повноважень комісії;
- 6) видає доручення за поданням комісії в судах. У випадках, коли рішення про звернення до суду приймається комісією на своєму засіданні, видача зазначененої довіреності здійснюється головою комісії на підставі рішення комісії, в якому також зазначається її представник у суді;
- 7) голова комісії також здійснює інші повноваження, передбачені законами, документами, що регламентують діяльність комісії, та її рішеннями.

Таким чином, Пономаренко М.В. обґрунтовано підозрюється в добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих функцій в окупованій адміністрації держави-агресора, створеної на тимчасово окупованій території, тобто у сконені кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Також, усвідомлюючи вищевикладені обставини, Пономаренко Маргарита Варужанівна, будучи «головою територіальної виборчої комісії №13» з правом виришального голосу, реалізуючи свій протиправний умисел та попередню злочинну домовленість з іншими членами вказаної територіальної виборчої комісії, (досудове розслідування стосовно яких здійснюється в іншому кримінальному провадженні),

розуміючи протиправність своїх дій, перебуваючи за адресою розташування так званої «територіальної виборчої комісії №13»: Донецька область, м. Донецьк, Калінінський район, бульвар Шевченко, буд 75 виконуючи своє повноваження, взяв участь в організації та проведенні т.зв. «виборів», які проходили в період часу з 30.08.2023 по 10.09.2023 на усій тимчасово окупованій території Донецької області. Відповідно до рішення № 6 від 04.05.2023, Пономаренко М.В. як «голова територіальної виборчої комісії» затвердила текст повідомлення про пропозиції по кандидатурам членів дільничних виборчих комісій з правом вирішального голосу територіальної виборчої комісії №13».

Крім того, відповідно до рішення № 7/1 від 12.07.2023 Пономаренко М.В. як «головою територіальної виборчої комісії № 13» було затверджено календарний план заходів по підготовці та проведенню виборів депутатів Донецького міського округу Донецької народної республіки першого скликання».

В подальшому, після завершення голосування, діючи із вищевказаною злочинною метою, за попередньою змовою групою осіб, Пономаренко М.В., перебуваючи за адресою розташування так званої «територіальної виборчої комісії №13»: Донецька область, м. Донецьк, Калінінський район, бульвар Шевченко, буд 75, після 15:00 години 10.09.2023, після отримання з дільничних виборчих комісій протоколів про результати голосування разом із іншими членами ТВК № 13 здійснила підрахунок заповнених даних, що містяться в протоколах дільничних виборчих комісій про підсумки голосування, за результатами яких комісією складено, а Пономаренко М.В., як головою ТВК підписано протокол за результатами голосування, який у подальшому разом із протоколами дільничної виборчої комісії передано до Виборчої комісії так званої «ДНР».

Як наслідок, за участю Пономаренко М.В., та інших членів так званої «територіальної виборчої комісії №13» (досудове розслідування стосовно яких здійснюється в іншому кримінальному провадженні), організовано процес проведення зазначених «виборів», запланованих з 30.08.2023 по 10.09.2023 на усій тимчасово окупованій території Донецької області, які фактично розпочалися о 07 годині 00 хвилин 31.08.2023, та закінчились 10.09.2023 о 15 годині 00 хвилин. За результатами «выборов в народный совет Донецкой народной республики» представники «ВК ДНР» оголосили, що за партію «Единая россия» проголосувало 78,03 % виборців, а в подальшому обрано голову так званої «Донецької народної республіки» та сформовано так званий «парламент ДНР», який складається з 90 депутатів.

Таким чином Пономаренко М.В., обґрутовано підозрюється в організації незаконних виборів на тимчасово окупованій території, за попередньою змовою групою осіб, тобто у склонні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 5 ст. 111-1 КК України.

**Старший слідчий СВ 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь) ГУ СБУ
в Донецькій та Луганській областях
майор юстиції**

**«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор у кримінальному провадженні –
Начальник Мангушського відділу
Маріупольської окружної прокуратури**

Діана МУСІЄНКО

Антон ФЕДОРЕНКО

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОГО

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповісти на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру і пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошенні та роз'яснені.

Підозрюваний

«____» год. «____» хвилин «____» 20__ року.

Захисник

«____» год. «____» хвилин «____» червня 2025 року.

Повідомлення про підозру вручив:

**Старший слідчий СВ 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь) ГУ СБУ
в Донецькій та Луганській областях
майор юстиції**

Діана МУСІЄНКО